

האומר פרק ששי גימטין

סו.

עין משפט
נר מצוה

סו א ב ג מו פי"ב
מהל' גירושין הל"ו
סגמ עשין טו"ע ח"ע
סו קב סעי' ד וע"פ
נתיב וכו' מ':
ד תוס' ע"מ סימן סו
סעיף כ"ח:
ה מ"פ ס"ח מהל' גירושין
ה"טו" טו"ע ח"ע סימן יב
סעיף א':

מוסף רש"י

אוצר בלום. מ"ס פ"ב
מערבין במזכה יחד
(רשב"ם ב"ב נו. ושם
ב"ב). משנת ר' אליעזר
בן יעקב קב וק"ק קב.
כלומר
מקומות מועטים הוא
מכר במשנה או בצרייהא,
וק"ק ככל מקום שמכר
הלכה נמוטו (ביבמות טו:
וכע"ז שו"ב וכו' וכו').
משה היינו נמי
בתיבתו ומשם הפי ק"ל
כמה בין במשה בין
בצרייהא (רשב"ם ב"ב
קל"ח). ר' יוסי נמקור
עמו. עמו. נ"ט וק"ק דברי
ישראל כקו המשקולת (שו"ב
טעמי ר' יוסי מציא
לו ככל מקום (שם ט"ד)
טעמו, שיהי מציא טעם
לדבריו כל עשה (בבב"ת
ל"ז). לא חשו חכמים
לדבר זה. לומר לא יקמו
שני עדים זו מן הלוואה וכן
העד של גט לא ימא' אם
האשה (ביבמות כ"ה).
הדרן עלך האומר

בין דאמר מר. לקמן בשמעתי גבי אמרו לסופר וכתבו ולפלוני ופלוני וחתמו כשר הגט אצל לא תעשה: לא שיהא. הלכך לא גוריין. ושמואל לית ליה דרבי ירמיה דאמר חתם סופר שנינו אלא כתב סופר וחתם עד כדאמרין בהמגשר (לקמן דף פ"א:) ולא מוקי לה כ"י וק"י ולא חייבי מתיבא צהתימת סופר כלל וצנין לרבי יוסי וצנין לר' מאיר כשרה החתימה ושמואל לית ליה דרב חסדא דאמר רבי יוסי היא (וכתב"ט) סופר ודברי הכל היא: דלמא אומר להו. אתם חתמו ואמרו לפלוני וכתבו דבהא אמרי' לקמן כשר ותעשה ופי' ממכרת חתימת סופר בגט אזלי הני סגדי ומחתמי לסופר משום כיסופא: הניחא למ"ד כו'. פלוגתא היא לקמן בשמעתי: אלא ר' יוסי פרטי אמר כו'. אלא ודאי רבי יוסי תרמי אמר לפסולא צין שאמר לשלשה תנו צין שאמר אמרו לפלוני וכתבו ופלוני ופלוני וחתמו תעשה ולא תעשה אליבא דרבי מאיר פליגי דלרבי יוסי פסול לגמרי ואיתא לדרב חסדא דהא דקמי חתם סופר כשר רבי יוסי היא דליכא למיחש שמא שליח נזה ולא צעל: ושמואל. דאמר לעיל הדבר נרין תלמוד דאי כתובו כתב (ט) ידו הא כתב הגט נעשה כזומר אמרו וכשר: סבר לה כרבי יוסי תדא. דאמר שמואל הלכה כרבי יוסי היכא דלא אמר אמרו: ופליגי עליה. בזומר אמרו: נמוקו עמו. פירושו עמו לתם טעם לכל דבריו שהיה מיישב את דבריו: חתם סופר. כדאמרין במסכת סוטה (דף כ). אמרתי לו לבלל אני: חתם נכשיריה. כשהיה רואה להיות מתוך ומתישב בדבריו היה חתם: גל של אגוזים. מפרש בצבות דר' נתן (פ"י יח) מה גל של אגוזים אדם נוטל אחת מהן והם נקצות ונופלות זו על זו כולן כך ר' טרפון צל תלמיד ושאלו דבר היה מציא לו ראייה מקרא מדרש משנה הלכה והאגדה הכל יחד: חנוס מיוונט. יינה מוכן זה תמיד שאין חתומי נרין לומר ללוקחין המתמיו ואציא לכם (ט) כך נרין אדם ללמד מפיו מוונט לו ותלמודו ערוך בצבות דרבי נתן למה היה ר' עקיבא דומה לעני שנטל קופתו ויצא לשדה מלא שעורים קצר ונתן זה מלא חטין נתן זה וכן פוליס וכן עדשים וכשכא בצתו ציר כל מין ומין לעצמו כך ר"ע כשלמד מרבתי שמע דבר מקרא מרבתי ואחריו הלכה

לשנים תנו הרי אלו יכתבו ויתנו דברי ר' מאיר ויש לומר דלר' מאיר כיון דחתם סופר פסול הו"ל כזומר אמרו לסופר וכתבו וחתמו ויהי אלו יכתבו היינו יחתמו ואם תאמר אכתי היכי קתמי הרי אלו יכתבו ויתנו לכתלה למאי דאמר דאמון (ט) הא נמי כשר ולא תעשה ותירק רבינו תם דמשום דאמר לשלשה שהול לכתלה (ב) נקט דאי לישראל דיכתבו ויתנו אי נמי הכי קאמר אס צלו לקיים שליחותם וכתבו ויתנו בעלמא דאי אמרי לאחריי ועבדי אפי' דיעבד לא מהני אי נמי דזימנין דתעשה אפי' לכתלה כגון שעת הדחק: אמרו וכתבו ויכתבו ויפלוני ופלוני וחתמו. לא דמי לעד מפי עד דהני מיילי כששמעו מפי עדים פלוני ליה מפלוני מנה שלא נמסרה עדות לאלו המעידים אלא בפני הראשונים אצל כאן עיקר עדות לא נמסרה אלא לאלו הראשונים הם שלוחי בעל שמונה לאלו לעשות לה גט: שביחא. פירש בקונטרס לשמואל אית ליה צפ' בתרא (לקמן ד' פ"א) דכתב סופר ועד שנינו ואמתי אפי' כרבי מאיר ומכל מקום נרין לומר נמי אליביה דלא שכיחא דמתחילה לא הקשה אלא מכאן דלא מתברר דפליגי שמואל אדר' ירמיה ורב חסדא: חכמ' לכשירצה. יותר מר"מ ודילמא ר' מאיר חרין ומקשה ור' יהודה מתוך ומסקי' וכן האי גווני אמרין בסוף הוריות (דף ט"ז):

אמרו לסופר וכתבו ולפלוני ופלוני ומשום כיסופא דסופר חיישי ומחתמי חד מהנך סהדי וסופר בהדייהו ובעל לא אמר הכי כיון דאמר מר כשר ולא תעשה בן בישראל לא שכיח וליחוש דילמא אמר להו לבי תרי אמרו לסופר וכתבו ואתם חתמו ואולי הנך משום כיסופא דסופר ומחתמי ליה לסופר בהדי חד מינייהו ובעל לא אמר הכי אמרי הא נמי כשר ולא תעשה הוא הניחא למ"ד כשר ולא תעשה אלא למ"ד כשר ותעשה מאי איכא למימר אלא רבי יוסי תרתי אמר ושמואל סבר לה כוותיה בחדא ופליגי עליה בחדא גופא אמר שמואל אמר רבי הלכה כרבי יוסי דאמר מילי לא מימסרין לשליח אמר לפניו (ט) ר"ש ברבי מאהר שר"מ והנינא איש אונו הולקין על רבי יוסי מה ראה רבי לומר הלכה כר' יוסי אמר לו שתוק בני שתוק לא ראית את ר' יוסי אילמלי ראיתו נמוקו עמו דתניא א"י בן יהודה היה מונה שבחן של חכמים ר"מ חכם וסופר ר' יהודה חכם לכשירצה ר' טרפון גל של אגוזין ר' ישמעאל חנות מיוונט ר"ע אוצר בלום ר' יוחנן בן גורי קופת הרוכלים רבי אלעזר בן עזריה קופה של בשמים משנת ר' אליעזר בן יעקב קב וקני ר' יוסי נמוקו עמו רבי שמעון טוחן הרבה ומוציא קימעא תנא משבח קימעא ומה שמוציא אינו מוציא אלא סובין וכן אמר ר"ש לתלמידיו בני שנו מודתי שמודתי תרומות מתרומות מידותיו של ר"ע גופא אמר לשנים אמרו לסופר וכתבו ולפלוני ופלוני וחתמו אמר רב הונא אמר ר' כשר ואלא תעשה זאת בישראל אמר ליה עולא לרב נחמן ואמרי לה רב נחמן לעולא מאהר דכשר אמאי לא תעשה זאת בישראל א"ל חיישינן שמא תשכור עדים ומי חיישינן והתניא עדים החתומין על גשדה מקח ועל גמי יאשה לא חשו חכמים לדבר זה מעשה לא עבדי דבורא קאמרי אמר לשנים אמרו לסופר וכתבו ואתם חתמו רב חסדא אמר כשר ואלא תעשה רבה בר בר חנה אמר כשר ותעשה רב נחמן אמר כשר ולא תעשה ולא תעשה רב יוסף אמר כשר ותעשה ואיכא

חנות מיוונט. לשון מוון ואית דגרסי מווינת לשון זיון: בלום. בקונטרס גרים צ"מ כמו פיו צלום ורגליו מזבולמות בצבורות (מ:) אית (ט) דגרסי צבמ"ך כמו בצבאשית רבה (פ"ב כ"ח) משל למך שהיו אורזתיו בלוסין וחטומין ומעורבין (ט): דיבורא אמרי מעשה לא עבדי. והא דאמרין סוף פרק צ' דיבמות (דף כה:) גבי מיאנה או שחלצה בפניו ישאנה מפני שהוא צ"ד ופרין בגמרא טעמא דצ"ד הא צי תרי לא התניא עדים החתומים על גשה מקח ועל גמי יאשה לא חשו חכמים כו' ומאי קושיא לישי דיבורא אמרי מעשה לא עבדי כדאמר הכא דהתם לא הו' אלא דיבורא שאומר דהתם על ידי דיבורא (ג) נגמר הדבר שר"י כך ניסת לשוק מעשה גמור חשיב ליה אצל הכא איך נגמר על יום ואינו אלא דיבור בעלמא: הדרן עלך האומר התקבל ואחריו מדרש ואחריו אגדה נתן לצו לחזור עליהן ולגרוסן עד שהיו סדורין צפוי ולא אמר אלמוד מקרא לעצמו מדרש לעצמו אצל כשנעשה חכם גדול עשה כל התורה מנובעות מטבעות סדר מדרש ספיר וספירא לבין שנתן לעצמן לתלמידיו והלכות לעצמן ואגדות לעצמן. ונראה צעני אורכ בלום סגור ומסירות לבדן מחיות (ט) מחיות כמו שעשין צביות גדולות ליתן חטין מכאן שעורין מכאן עשדים מכאן כמו פיו בלום ורגליו מזבולמות בצבורות (דף מ:) קלושי"א צלע"ו: קופה הרוללים. מפרש החס"י מה רובל זה שצא לעיר שואלין ממנו אפרסמון עמן אומר הין פלייתו עמך אומר הין קמון עמך אומר הין כך נרין אדם לשאלו דבר במקרא משיצו וכן בגמרא וכן במדרש עין באגדה. ואין שצח זה דומה לשל ר"ע שנתן לצו תחילה ולמד הכל מזבולל ואח"כ סדרין: קופה של בשמים. דומה לקופת הרובלין אלא שהרובל מתוך שאומנתו לכך מרבה מינין יותר וקושר כל אחד בצרור לבדו להיות מוונט לשאלו: קב וקני. (ט) לא לימד הרבה כשאר חבדיו אלא מה שאומר בבית המדרש נקי הוא שהלכה כמותו לעולם: טוחן הרבה. שנה הרבה: מוציא קימעא. מפרש ליה: טנא משבח קימעא. מתלמודו: ומה שמוציא אינו מוציא אלא סובין. מה ששכח מתלמודו לא שכתב אלא דברים שלא נראו שהלכה כמותן: שנו מודוס. למדו תורת: שמדתי פרומות מודוסו של ר"ע. בחמתים ותרממים מתוך עקרי משניותיו של ר"ע והיינו ברירה אחר ברירה: טנא משכור עדים. לכך שאמרו ששם בעלה לסופר לכתוב ולעדים לחתום: לא הששו חכמים לדבר זה. מאחר שמכירין חתימתן לא חשו לומר שקר חתמו: מעשה לא עבדי. שיחתמו שקר או יעידו שקר: דיבורא עבדי. אומר לאחריים לעשות והאחרים סבורים שהבעל צוה: ואתם חתמו. דליכא למיחש שמא תשכור כיון דאין חותמין אלא אס כן שמעו מפי הבעל עצמו: ולא טעשה. גזירה הא אלו הא: ואיכא

סו א ב ג מו פי"ב
מהל' גירושין הל"ו
סגמ עשין טו"ע ח"ע
סו קב סעי' ד וע"פ
נתיב וכו' מ':
ד תוס' ע"מ סימן סו
סעיף כ"ח:
ה מ"פ ס"ח מהל' גירושין
ה"טו" טו"ע ח"ע סימן יב
סעיף א':

ליון הש"ס

תוס' ד"ה חכם כו' וכן
האי גוונא אמרין ב"י ע'
משנת רבינו יוסי כ"ב:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ושמואל
וכי' ידו כמובן כתב דין
הוא הא כתב:

לעני רש"י

קלושי"א לקלושי"א.
מדרים:

מוסף תוספות

- א. אמר לשנים אמרו
לסופר וכתבו וחתמו
ותאמר.
ב. דבשלשה ליתא
למנו מדי. תוס' הר"ש.
ג. אוצר בלום, מינין
הרבה מעורבין בתורה
ביחד. רשב"ם צ"כ מ.
ד"ה לאהר. ד. כמו
סגורים. תוס' הר"ש.
ה. כשמעדים. שקר.
תוס' יבמות טו: